

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18267

Θέμα 231^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 506-525**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κάξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἅ βούλεται.*
- ΚΡ. *Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄρας.*
- ΑΝ. *Ὅρωσι χοῦτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.*
- ΚΡ. *Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;* 510
- ΑΝ. *Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχχνους σέβειν.*
- ΚΡ. *Οὐκοῦν ὄμαιμος χά καταντίον θανάων;*
- ΑΝ. *Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.*
- ΚΡ. *Πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν;*
- ΑΝ. *Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ καταθανῶν νέκυς.* 515
- ΚΡ. *Εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῶ δυσσεβεῖ.*
- ΑΝ. *Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ᾤλετο.*
- ΚΡ. *Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστάς ὑπερ.*
- ΑΝ. *Ὅμως ὁ γ' Αἰδῆς τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῶ κακῶ λαχεῖν ἴσος.* 520
- ΑΝ. *Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;*
- ΚΡ. *Οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.*
- ΑΝ. *Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.*
- ΚΡ. *Κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.* 525

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Οὐ γὰρ τοι δοῦλος, ... οὐκ ἄρξει γυνή.****(Μονάδες 30)**

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Τιμώ τον Πολυνείκη.) Γιατί δεν σκοτώθηκε σαν δούλος, αλλά σαν αδελφός.

ΚΡΕΩΝ

(Σαν αδελφός σκοτώθηκε) προσπαθώντας όμως να υποτάξει αυτήν εδώ τη χώρα ενώ ο άλλος (σκοτώθηκε) υπερασπίζοντάς την.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο Άδης όμως επιθυμεί (αξιώνει) οι νόμοι να είναι ίσοι για όλους.

ΚΡΕΩΝ

Μα ο καλός δεν είναι στην ίδια θέση με τον κακό, ώστε να λάβει την ίδια τιμή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ποιος γνωρίζει αν αυτά (αυτές οι διακρίσεις) είναι δίκαια στον Κάτω Κόσμο;

ΚΡΕΩΝ

Ποτέ βέβαια ο εχθρός δεν είναι φίλος, ούτε κι όταν πεθάνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν γεννήθηκα για να συμμερίζομαι το μίσος, αλλά για να αγαπώ μαζί με άλλους.

ΚΡΕΩΝ

Όταν λοιπόν πας στον Κάτω Κόσμο, αν πρέπει να αγαπάς, αγάπα εκείνους' όσο όμως εγώ είμαι ζωντανός, γυναίκα δεν θα κυβερνήσει.

2. Πώς λάτρευαν τον θεό Διόνυσο οι οπαδοί του; Να αναφέρετε και να περιγράψετε το ουσιώδες γνώρισμα της διονυσιακής λατρείας.

(Μονάδες 10)

Κατά τις τελετές του Διονύσου οι οπαδοί του λάτρευαν τον θεό σε κατάσταση ιερής μανίας, άφθονης οινοποσίας, πολλών αστεϊσμών και έξαλλου ενθουσιασμού. Ουσιώδες γνώρισμα των λατρευτικών τους εκδηλώσεων ήταν η *έκσταση*, η συναισθηματική μέθη, που τους ταύτιζε με άλλα πρόσωπα, τους Σατύρους, και τους μετέθετε σε μια κατάσταση θεϊκή. Για την επιτυχία της έκστασης οι πιστοί μεταμφιέζονταν. Τυλίγονταν με δέρματα ζώων, άλειφαν το πρόσωπό τους με το κατακάθι του κρασιού (*τρυγία*) ή το σκέπαζαν με φύλλα δέντρων, φορούσαν στεφάνια από κισσό, πρόσθεταν ουρές, γένια ή κέρατα, όπως και οι ακόλουθοι του θεού.

3. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) και επίθετο (Γ' στήλη), απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της Α' στήλης.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
-----------------	-----------------	-----------------

Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
<i>ὄρᾱς</i>		
<i>βούλεται</i>		
<i>μαρτυρήσει</i>		
<i>ποθεῖ</i>		
<i>ἔφυν</i>		

(Μονάδες 10)

ὄρᾱς → κάτοπτρο, ανύποπτος
βούλεται → βούληση, άβουλος
μαρτυρήσει → μαρτύριο, αναμάρτητος
ποθεῖ → πόθος, πολυπόθητος
ἔφυν → φύση, ευφυής

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος